

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 2 D. NUTARIMO NR. 1541 „DĖL VIENKARTINĖS AR PERIODINĖS KOMPENSACIJOS, MOKAMOS UŽ NAUDOJIMĄSI ADMINISTRACINIŲ AKTŲ NUSTATYTŲ ŽEMĖS SERVITUTU, TARNAUJANČIOJO DAIKTO SAVININKUI AR VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabų ir pasiūlymų įvertinimas
1.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2024-01-25 raštas Nr. 24-159	6. Metodikos 10 punkto nuostata, numatanti, kad atvejį, <i>kai nustatomas servitutas patenka į nustatyto ir Nekilnojamojo turto registre įregistruoto servituto ribas ir galimybė naudoti tarnaujantį žemės sklypą, kuriame nustatomas servitutas, ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą nesumažėja, Kn lygus 0</i> , apsvaistytina viešpataujantįuosius žemės sklypus valdančių subjektų lygiateisiškumo aspektu. Turėtų būti įvertinta, ar periodinės kompensacijos atveju, kai kompensacija tarnaujančiojo žemės sklypo savininkui vis dar mokama, nustačius papildomą, su ankstesniuotu sutampantį, servitutą, periodinė kompensacija neturėtų būti perskaičiuota ir padalinta mokėti proporcingai abiem viešpataujantįuosius daiktus valdantiems subjektams, atsižvelgiant į tarnaujančiojo žemės sklypo dalį (plotą), kuriai nustatomas(-i) servitutas (-ai). Klausimas aktualus ir vienkartinę kompensacijų atveju, kai persidengiančių servitutų nustatymo momentas sutampa. Minėtais aspektais papildytina Metodika.	Atsižvelgta iš dalies Įvertinus pateiktas pastabas, šios nuostatos (<i>kai nustatomas servitutas patenka į nustatyto ir Nekilnojamojo turto registre įregistruoto servituto ribas ir galimybė naudoti tarnaujantį žemės sklypą, kuriame nustatomas servitutas, ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą nesumažėja, Kn lygus 0</i>) atsisakyta. Nuostata buvo dar sykį apsvarstyta su siūlymą pateikusia institucija ir, įvertinus servitutų, už kurių nustatymą šia Metodika apskaičiuojama kompensacija, rūšis ¹ , papildomų servitutų, sutampančių su ankstesniaisiais, nustatymo galimą dažnumą, buvo nuspręsta tokio pakeitimo atsisakyti, nes pvz., nustačius kelio servitutą, suteikiantį teisę važiuoti transporto priemonėmis, kiekvienas papildomas, su ankstesniuotu sutampantis, servitutas pagal pateiktą siūlymą nebebūtų kompensuojamas, tačiau žala, nuostoliai žemės klypo, kuriame nustatytas servitutas, savininkui augtų: didėtų triukšmas, oro tarša, mažėtų privatumas, dėl ko prastėtų gyvenimo kokybė ir galimai kristų sklypo vertė. Siūlymas buvo teiktas kaip analogas Maksimalaus dydžio vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi įstatymu ar sutartimi tinklų operatorių naudai nustatytu žemės ir kito nekilnojamojo daikto servitutu, nustatymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos 2018-07-25 nutarimu Nr. 725, nuostatoms.

¹ Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1289, 3 p.

			<p>Tačiau, atkreiptinas dėmesys, kad pastarosios metodikos taikymo sritis gerokai siauresnė: servitutų, už kurių nustatymą pagal šią metodiką galimos kompensacijos, rūšių nėra tiek daug², pagal reguliavimo specifiką galimybė nustatyti papildomus servitutus ir poreikis naudotis šiais servitutais taip pat mažesni.</p>
		<p>7. Teisės technikos ir redakcinės pastabos: 7.2. Metodikos 6 punkte vietoje <i>sodinių</i> nurodytini želdiniai³ <...>.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Pagal Želdynų įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje nustatytą sąvoką „Želdiniai – žmogaus pasėti ar pasodinti medžiai (tarp jų ir pasodinti pavieniai ar natūraliai išaugę), krūmai, krūmokšniai, puskrūmiai, lianos ir žoliniai augalai.“ Metodikoje atsisakoma atskiros kompensacijos už sunaikintus sodinius skaičiavimo, laikant, kad ji apimtų kompensacija už sunaikintus želdinius. Terminų banke nėra termino "sodinys", bet pagal vartojimą jo prasmė aiški – žemės ūkio produkciją užauginantis sodinukas, vaismedis, vaiskrūmis ir pan. Atsižvelgiant į pateiktą pastabą, „sodinių“ sąvokos atsisakyta, formulės, kuria apskaičiuojama kompensacijos už administraciniu aktu nustatytą servitutą arba kompensacijos už sandoriu nustatytą servitutą dalis, mokama už sunaikintus želdinius, dedamoji K₃ patikslinta atsižvelgiant į žemės ūkio ministro įsakymo, pagal kurį ši dedamoji nustatoma, turinį – K₃ įvardijama kaip <i>atitinkamos rūšies ir amžiaus vieno biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos vieneto normatyvinė kaina, kuri nustatoma vadovaujantis metų, kuriais skaičiuojama sunaikinto biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos rinkos vertė, normatyvinėmis kainomis, patvirtintomis žemės ūkio ministro.</i></p>

² Maksimalaus dydžio vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi įstatymu ar sutartimi tinklų operatorių naudai nustatytu žemės ir kito nekilnojamojo daikto servitutu, nustatymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos 2018-07-25 nutarimu Nr. 725, 2 p.

³ Rašte, kuriuo Nutarimo projektas teikiamas išvadai gauti, nurodyta: Atsižvelgiant į tai, kad Žemės įstatymo 22 straipsnyje, reglamentuojančiame žemės servitutus, nuo 2023 m. sausio 4 d. vartojama sąvoka „želdiniai“ vietoj „sodiniai“, Metodikoje atsisakoma sąvokos „sodiniai“.